

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

**Sociálně-ekonomický profil obce Ráby a její
postavení ve stávajícím systému veřejné správy**

Radka Kříčenská

Bakalářská práce

2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Radka KŘIČENSKÁ

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: Veřejná ekonomika a správa

Název tématu: Sociálně - ekonomický profil obce Ráby a její postavení ve stávajícím systému veřejné správy

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

- Charakteristika a vývoj obce
- Vývoj a stávající systém veřejné správy
- Řízení a správa obce
- Struktura ekonomických činností - financování obce
- Struktura sociální - pracovní příležitosti v obci
- Zhodnocení postavení malých obcí

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- Česko. Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích. In Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 38, s. 173-.
- Česko. Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 73, s. 355-.
- Česko. Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví. In Sbírka zákonů České republiky. 1991, částka 107, s. 280-.
- CHARBUSKÝ, M. Veřejná správa. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005. 77 s. ISBN 80-7194-457-2.
- VIDLÁKOVÁ, O. Reforma veřejné správy. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. 140s. ISBN 80-7194-290-1

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Tomáš Šimek
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 24. června 2009
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2010

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Ing. Robert Baťa, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 5. srpna 2009

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala všem, kteří mi s ochotou poskytli potřebné materiály, podklady a informace pro zpracování mé bakalářské práce.

Zejména děkuji panu Mgr. Tomáši Šimkovi za cenné rady a připomínky při tvorbě mé bakalářské práce.

Děkuji

PROHLÁŠENÍ

Tímto prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala zcela samostatně. Všechny zdroje, které jsem využila pro práci, jsou uvedeny v seznamu literatury či ostatních zdrojích.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Rábech dne 28.4.2010

Radka Kříčenská

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá etapami reformy veřejné správy v ČR po roce 1989. Práce je zaměřena na postavení malých obcí ve stávajícím systému veřejné správy a na možnosti jejich financování. Práce obsahuje také průřez obecním rozpočtem za poslední 3 roky.

Součástí je i anketa a její výsledek právě k tématu financování a aktivit obce Ráby.

KLÍČOVÁ SLOVA

reforma, veřejná správa, obec, financování

TITLE

Social - economic profile of municipality Ráby and its status in current system

ANNOTATION

This bachelor thesis is engaged in stages of the public administration reform in the Czech Republic since 1989. The thesis is centred on the municipality place in current system and on the finance possibilities. There is the cut in the municipal budget in the last three years.

Part of the thesis is the public inquiry and its result to problem of financing and activities in the municipality Ráby.

KEYWORDS

reform, public administration, municipality, financing

OBSAH:

ÚVOD	8
1 Obec Ráby	9
1.1 Historický vývoj obce	9
1.2 Správní struktura	9
2 Státní správa – pojmy, charakteristika	11
3 Reformy veřejné správy	13
3.1 Období federace (1990 – 1992)	13
3.2 Období samostatné České republiky	14
3.2.1 Období 1993 – 1995	14
3.2.2 Období 1996 – 1998	15
3.2.3 Období od r. 1999	16
3.2.3.1 Legislativa	17
3.2.3.2 Kompetence	18
3.2.3.3 Zkvalitnění služeb ve státní správě	19
3.2.4 ČR a Evropská unie	20
3.2.4.1 Předpoklady pro vstup	20
3.2.4.2 Historie vstupu	21
3.2.4.3 Předvstupní financování	23
3.2.4.5 Klasifikace územních celků dle EU	24
4 Postavení obce ve stávajícím systému VS	26
4.1 Pojem „obec“ a její typy	26
4.2 Orgány obce	27
4.2.1 Zastupitelstvo	27
4.2.2 Rada obce	28
4.2.3 Starosta	29
4.2.4 Obecní úřad	29
4.3 Působnost obce	30

4.3.1	Samostatná působnost	30
4.3.2	Přenesená působnost	31
4.4	Svazek obcí	32
4.4.1	Svazek obcí pod Kunětickou horou	32
4.4.2	MAS region Kunětické hory	34
5	Finanční možnosti obcí	36
5.1	Příjmy obce	36
5.1.1	Daňové příjmy	36
5.1.2	Nedaňové příjmy	37
5.1.3	Kapitálové příjmy	37
5.1.4	Dotace a úvěry	37
5.2	Výdaje obce	37
5.2.1	Běžné výdaje	37
5.2.2	Kapitálové výdaje	37
6	Finanční možnosti obce Ráby	38
6.1	Rozpočty za rok 2007 a 2008	38
6.2	Rozpočet 2009 s výhledem na r. 2010	39
7	Anketa	41
7.1	Finanční možnosti obce Ráby	42
7.2	Členství obce Ráby ve Svazku obcí a MAS	42
7.3	Spokojenost se změnami v obci	43
7.4	Jaké změny by se v obci uvítaly	44
	ZÁVĚR	45
	POUŽITÉ ZDROJE	46
	SEZNAM OBRÁZKŮ	47
	SEZNAM PŘÍLOH	48

ÚVOD

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnotit postavení obce Ráby ve stávajícím systému veřejné správy České republiky a její finanční možnosti a aktivity za poslední roky. Důvodem pro výběr tohoto tématu je nejen souvislost s oborem mého studia na vysoké škole, ale také zájem mých rodinných příslušníků podílet se právě na správě a řízení naší obce.

Veřejná správa v naší republice byla podrobena významné reformě, která souvisí především s naším historickým vývojem – především s událostmi z roku 1989 a následným přechodem od totalitního k demokratickému režimu, dále změnou a rozšířením vnitřní struktury naší veřejné správy – tedy zrušením národních výborů a vznikem krajů. Nesmím ale také zapomenout na členství České republiky v Evropské unii, kde jsme museli reagovat na příslušnou legislativu EU změnami ve veřejné správě u nás.

Na úvod Vás seznámím s obcí Ráby, jejím historickým vývojem až po současnost a začleněním do stávajícího systému naší veřejné správy.

Následují důležité pojmy, které se váží na problematiku veřejné správy jako takové, definují ji a vystihují její podstatu a důležitost.

Dále jsem navázala a rozebrala podstatné detaily již výše zmíněné reformy podle jednotlivých etap až po současnost, včetně našeho vstupu do Evropské unie. V další části se zmiňuji o současném postavení obce, jejích orgánech a pravomocech. Také se věnuji možnosti spojení obcí do svazků, kterých jsou právě Ráby členem a to pro otázku možnosti financování nejen z prostředků fondů v rámci České republiky, ale také z fondů Evropské unie. V poslední části jsem navázala na financování obcí, části jejich příjmů a výdajů. Jednotlivé části jsem vždy porovnávala se situací v Rábech. Informovanost, zájem a připomínky mých spoluobčanů jsem ověřila formou ankety, jejíž částí jsem následně i vyhodnotila.

Závěrem jsem se zamyslela a zhodnotila postavení malých obcí a jejich finančních možností, kterých takové velikostní obce, ke kterým právě obec Ráby patří, mohou dosáhnout.

1 OBEC RÁBY

1.1 Historický vývoj obce

Obec Ráby se rozkládá na východním, jihovýchodním a severovýchodním úpatí Kunětické hory ve východních Čechách.

Obec Raab, jak byla původně nazývána, byla zakládána v letech 1777-1778 (první písemná zpráva) na pozemcích daňčí obory a na pozemcích Podhorského dvora v držení dominikánského kláštera, který byl rozložen na sever od Kunětické hory. V období provádění Mariánsko-tereziánských úprav katastru, jejímž zpracováním byl Marií Terezií pověřen císařsko-královský dvorní rada František Antonín Raab, byly pozemky oborní a dvorské rozděleny a jejich část ponechána k užívání budoucím osadníkům. První osadníci se usídlili v devatenácti číslech popisných na severním a severovýchodním svahu Kunětické hory a při cestě do Podhůří. Byli převážně českého původu, povoláním zemědělci. Založili osadu, která byla pojmenována podle dvorního rady F.A. Raaba. Jedním z prvních představitelů obce byl „rychtář raabský“ Martin Velinský. Jméno obce bylo později změněno na Ráby, ale doklad o této změně se bohužel nedochoval.

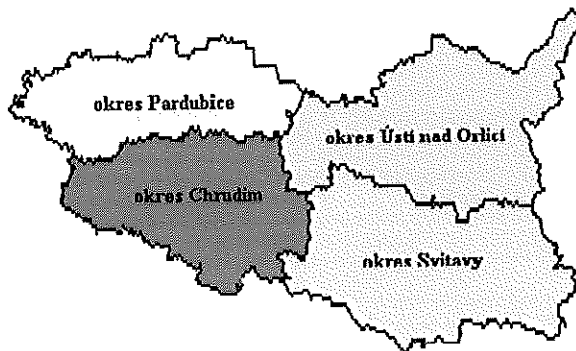
Růst obce Ráby byl pomalý. Pro porovnání je třeba uvést některé údaje, které byly získány z jediných dostupných pramenů. V roce 1890 měla obec 41 domů a 232 obyvatel, v roce 1900 – 39 domů a 257 obyvatel, v roce 1921 – ve stejném počtu domů 243 obyvatel, v roce 1950 – 360 obyvatel, v roce 1970 – 345 obyvatel. K výraznějšímu růstu obce dochází až v 70. a 80. letech 20. století. V současnosti je součástí obce 179 domů s celkem 609 obyvateli, do budoucna se plánuje s rozšířením výstavby rodinných domů v oblasti Podhůří.

1.2 Správní struktura

Obec Ráby se nachází v Pardubickém kraji, přibližně 10 kilometrů od krajského města Pardubice. Součástí Pardubického kraje jsou 4 okresy – Pardubice, Chrudim, Ústí nad Orlicí a Svitavy, dohromady zahrnující 451 obcí. Okres Pardubice, do kterého územně Ráby spadají, sčítá celkem 112 obcí. Do roku 1990 sídlil v Ráběch Místní národní výbor pro obce Ráby, Kunětice a Němčice. Po nabytí právní moci zákona České národní rady č.367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), se změnami a doplňky provedenými zákonem České národní rady, se obce osamostatnily - zůstala samostatná Obec Ráby a na podkladě § 58, téhož zákona Obecní

úřad. Obec Ráby je tedy obec se základním rozsahem výkonu státní správy a spadá ke Krajskému úřadu Pardubického kraje.

Obrázek 1 – členění Pardubického kraje

Zdroj: <http://www.czso.cz/kraje/pa/cisla/charakt.htm>

Obec Ráby vznikla jako územní samosprávná jednotka v souladu s § 1 zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích v platném znění ke dni 1.4.2000 a dle § 4 tohoto zákona vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Je tedy právnickou, a to právnickou osobou s plnou právní subjektivitou.

Posláním obce je zajištění veřejné správy na svém území, případně výkon státní správy v územním obvodu a za podmínek stanovených zákonem (viz zejména hlava sedmá Ústavy ČR, § 14 a § 21 zákona o obcích a organizační řád obecního úřadu).

2 STÁTNÍ SPRÁVA – POJMY, CHARAKTERISTIKA

Pro lepší porozumění změn a reforem v systému naší veřejné správy uvedme na úvod pár základních pojmů a charakteristik.

Dle českého právníka J. Pražáka lze správu v obecném smyslu definovat jako „*činnost sledující záměrně nějaký cíl nebo činnost nesoucí se za trvalým účelem řídit ty které záležitosti*“. Podle toho, jde-li o činnost sledující cíle soukromé nebo veřejné, se rozlišuje správa soukromá a veřejná.¹

Veřejná správa je tedy správa veřejných věcí ve veřejném zájmu, která je zajišťována a řízena institucemi veřejné správy, jejichž působnost a pravomoc je vymezena příslušnými zákony. Zásadním hlediskem je také samotný cíl veřejné správy, a sice především zlepšování kvality života občanů a poskytování veřejných služeb. Tedy cílem není zisk, jako tomu je v podnikatelské (soukromé) sféře. Stejně tak veřejná správa smí činit pouze to, co je jí zákonem umožněno, naopak soukromý sektor smí to, co mu zákon nezakazuje.

Veřejná správa jako ucelený systém plní řadu funkcí, mezi které patří zejména:

- a) Normativní – tvorba právních předpisů
- b) Ochranná - povinnost zajistit a organizovat vnitřní a vnější bezpečnost a pořádek státu
- c) Ekonomicko-regulační – usměrňování vývoje ekonomiky
- d) Plánovací – pomocí rozpočtů jednotlivých článků veřejné správy
- e) Hospodářsko-organizační – přerozdělování, tvorba a použití finančních prostředků

Základním členěním veřejné správy rozumíme rozdělení na:

- a) Státní správu – tj. veřejnou správu přímo vykonávanou státem
- b) Samosprávu – tj. veřejnou správu vykonávanou jinými subjekty jako nositeli veřejné správy, definovanou platnými zákonnými předpisy. Samospráva se člení dále na:
 - územní – přenesená působnost – např. obec vykonává státní správu ve stanoveném rozsahu, a samostatná působnost – zejména hospodaření s majetkem obce, poskytování a přijímání darů, zřizování dočasných nebo trvalých peněžních

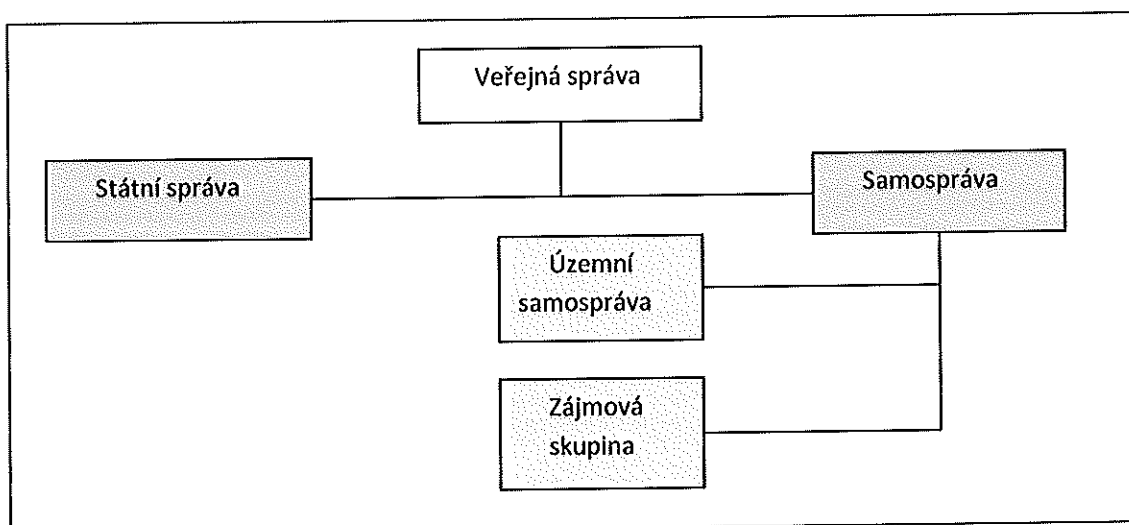
¹ VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 6, ISBN 80-7194-290-1

fondů, vydávání obecně závazných vyhlášek obce ve věcích patřících do samostatné působnosti atd.

- zájmovou - platí pro subjekty, které spojuje určitý společný zájem (např. Česká advokátní nebo lékařská komora)

Podstatným rozdílem mezi státní správou a samosprávou je, že představitelé do samosprávy jsou voleni, nikoli jmenováni, jako tomu je u zástupců státní správy.

Obrázek č. 2 – schéma veřejné správy v ČR

Zdroj: vlastní tvorba

Veřejná správa měla několik podob, nicméně vede ke společným zásadám a principům, podle nichž by měla veřejná správa fungovat:

- a) Demokratizace – zajištění lidských práv a svobod, dělba práce, právní stát se spravedlivými zákony, svobodná a veřejná diskuze, rovnost šancí pro každého atd.
- b) Decentralizace – co nejvíce kompetencí a zároveň odpovědnosti ze státní správy převést právě na územní samosprávu.
- c) Dekoncentrace - znamená přenesení působnosti v rámci státní správy z vyšších stupňů na nižší, z centra do území, tedy blíže k lidem.

V souhrnu jde především o zavedení takových procesů, které vedou k přiblížení občana institucím veřejné správy a které povedou k efektivnějšímu zajišťování příslušných potřeb občanům.

3 REFORMY VEŘEJNÉ SPRÁVY

Základním zlomem pro reformy veřejné správy u nás bylo svržení totalitního režimu v listopadu 1989. Čekal na nás nelehký úkol ve formě vyrovnání se s dědictvím takového režimu, který se u nás usadil na dlouhá desetiletí. Totalitní režim podřídil veřejnou správu mocenskému monopolu KSČ. Státní správa byla základním nástrojem nejen na uplatňování politické a ekonomické moci, ale také nástroj pro vměšování se do všech oblastí společenského života a omezování lidských práv. Jako jedna z postkomunistických zemí jsme stáli nikoli před dílčími reformami správy státní a územní, ale před zásadní komplexní transformací naší veřejné správy.

Reformu lze v zásadě rozdělit do dvou základních etap:

- a) Etapa za existence Československé federace (1990 – 1992)
- b) Etapa za existence samotné České republiky (od r. 1993)

3.1 Období federace (1990 – 1992)

Během tohoto období nebyla přijata žádná ucelená koncepce zásadní reformy veřejné správy na federální nebo republikové úrovni. Prioritou bylo institucionální zabezpečení nově zrozeného pluralitního politického a státního systému, obnovení dělby práce, vyvážení moci a zajištění svobodných voleb, uplatňování základních lidských a občanských práv. Stejně tak šlo o prioritu vytváření tržní ekonomiky.

Zásadní změnou bylo zrušení národních výborů k 31.12.1990 a obnovení samosprávných obcí v r. 1990. Výkon veřejné správy byl svěřen jednak obcím, jednak státním úřadům a úlohu územních orgánů státní správy s všeobecnou působností převzaly okresní úřady. Na úrovni krajské nebylo vytvořeno nic, vláda byla přímo nadřazena okresním úřadům, které nahradily okresní národní výbory. Krajské národní výbory byly zrušeny bez náhrady, jejich kompetence přešly z části na ústřední správní úřady a z části na nově zřízené okresní úřady. Tímto krokem vypadl mezičlánek mezi vládou a samosprávou. Všechny tyto změny byly upraveny nově schválenými zákony, které vytvořily právní východiska k decentralizaci v ČR:

- Zákon č. 367/1990 Sb. o obcích – upravující nové zřízení obecné samosprávy
- Zákon č. 368/1990 Sb. o volbách do zastupitelstev v obcích
- Zákon č. 425/1990 Sb. o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících
- Zákon č. 418/1990 Sb. o hlavním městě Praze²

3.2 Období samostatné České republiky

Ke konci roku 1992 (25.11.1992) odhlasovalo Federální shromáždění ústavní zákon č. 542/1992 Sb., o zániku České a Slovenské federativní republiky. V návaznosti schválila Česká národní rada dne 16.12.1992 Ústavu ČR pod číslem 1/1993 Sb. jako první ústavní zákon suverénní České republiky. V téže sbírce zákonů bylo zveřejněno usnesení o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku ČR. Reforma byl a dodnes je proces dlouhodobý, proto lze i v období České republiky reformy rozložit do několika etap:

- a) Etapa v období 1993-1995
- b) Etapa v období 1996-1998
- c) Etapa v období od r. 1999

3.2.1 Období 1993 – 1995

K 31. říjnu 1992 byl zřízen Úřad pro legislativu a veřejnou správu (ÚLVS) k plnění úkolů spojených s legislativní činností vlády a dále k řešení reformy veřejné správy. V červnu 1993 ÚLVS předložil Návrh reformy územní správy v České republice. Projednání materiálu však bylo ve vládě neustále odkládáno a v roce 1993 se o něm vůbec nejednalo. Spornými otázkami se staly především kroky v časování reformy, počet vyšších územních samosprávných celků a institucionální řešení vztahu samosprávy a státní správy.³ 28. září 1994 byl schválen usnesením vlády dokument „Záměry vlády ČR v oblasti reformy veřejné správy“. Dokument obsahoval následující problematiky:

² VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 24, ISBN 80-7194-290-1

³ VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 29, ISBN 80-7194-290-1

- Překonat nefunkční rozdrobenost malých obcí
- Navrhnout právní úpravu řešení případů, kdy obec odmítá dodržovat zákony
- Připravit volby do zastupitelstev
- Řešit otázku financování samosprávných funkcí VÚSC
- Zachovat postavení okresních úřadů jako orgánů státní správy s všeobecnou působností.⁴

V tomto období se také ÚLVS s podporou programu PHARE průlomově začal věnovat vzdělávání pracovníků ve státní správě s důrazem na zdokonalování praxe řízení a managementu ve státní správě. Neopomněl také zaškolování v oblasti evropské integrace pro pracovníky ministerstev a ostatních správních úřadů.

3.2.2 Období 1996-1998

Politickým východiskem pro další postup v reformě veřejné správy byly dva dokumenty zásadního významu: koaliční dohoda a programové prohlášení vlády.

Koaliční dohoda podepsaná dne 27. 6. 1996 obsahovala následující body v oblasti státní správy a samosprávy:

- Zřídit regionální samosprávu
- Revidovat kompetence všech hladin a institucí veřejné správy
- Připravit změnu zákona o rozpočtových pravidlech
- Připravit zákony o státní službě, o majetku státu a základní soukromoprávní kodexy⁵

V programovém prohlášení vlády vláda považuje za svou prioritu racionalizaci veřejné správy a zlepšit profesionalitu veřejné správy.

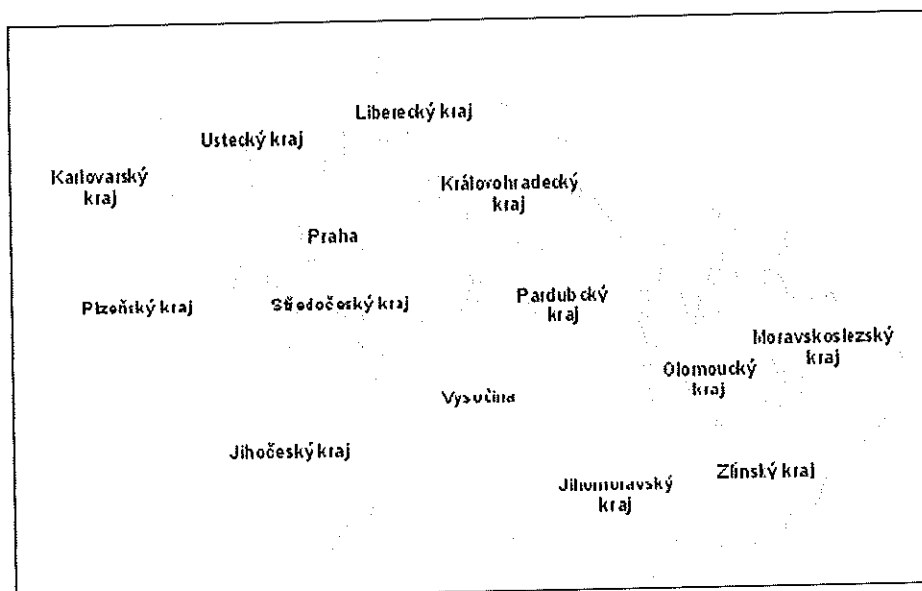
V roce 1996 byl zákonem č. 272/1996 Sb. zrušen mimo jiné i Úřad pro legislativu a veřejnou správu, kompetence v oblasti legislativy byly převedeny na Ministerstvo spravedlnosti, kompetence v oblasti veřejné správy nebyly převedeny na žádný jiný úřad. Až po demisi Klausovy vlády v listopadu 1997, kdy po jmenování prozatímní vlády v čele s J. Tošovským, byla původní působnost ÚLVS svěřena ministerstvu vnitra a spravedlnosti. Tito

⁴ VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 31, ISBN 80-7194-290-1

⁵ VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 35-36, ISBN 80-7194-290-1

ministři předložili 30. června 1997 koncepci reformy veřejné správy. Tím byl učiněn zásadní krok o rozhodnutí vyšších územních samosprávních celků (VÚSC), kterými byly kraje. Po dlouhých měsících debat o počtu VÚSC přijala poslanecká sněmovna dne 3. 12. 1997 ústavní zák. č. 347/1997 Sb. o vytvoření VÚSC (13 +1) s účinností od 1. 1. 2000. Tím byla definitivně uzavřena téměř sedm let trvající diskuse o uspořádání samosprávných celků.⁶ Rozdělení krajů ukazuje obrázek č. 4 – kde jsou uvedeny již dnešní názvy krajů. Po původním zavedení byl kraj Budějovický přejmenován na Jihočeský, Jihlavský na Vysočinu, Brněnský na Jihomoravský a Ostravský na Moravskoslezský.

Obrázek č. 3 – schéma krajů

Zdroj: <http://www.atlasceska.cz/kraje/>

Nová vláda pod vedením ČSSD se zavázala pokračovat v úsilí o vstup do EU a také v rozběhnuté reformě, která byla kritizována právě ze strany Evropské komise jako pomalá. Pro úlohy potřebné k dalšímu postupu pověřila vláda Ministerstvo vnitra, kde byl zřízen nový úsek pro reformu veřejné správy.

3.2.3 Období od r. 1999

Z hlediska tvorby legislativy a následných kroků lze reformu územní správní reformu rozvrhnout do dvou etap. Jednak na etapu spojenou převážně s legislativou, na etapu spojenou

⁶ VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 40, ISBN 80-7194-290-1

s příslušnými kompetencemi napříč sférou státní správy a etapu na zkvalitnění služeb ve státní správě.

3.2.3.1 *Legislativa*

Návrh koncepce reformy VS předložil ministr vnitra v březnu 1999, která obsahuje část analytickou a návrhovou. Každý návrh je opřen o analýzy provedené dřívějšími vládami či experty. Návrh se skládal z několika dílčích koncepcí.

- Koncepce přípravy pracovníků veřejné správy
- Koncepce informatizace ve veřejné správě
- Koncepce zvýšení účinnosti veřejných služeb
- Koncepce zvýšení účinnosti řízení ve veřejné správě
- Koncepce zvýšení účinnosti kontroly⁷

V listopadu 1999 předložila vláda vládní návrhy zákonů, celkem šest předloh zpracovaných na Ministerstvu vnitra týkající se vytvoření VÚSC – krajů. Jednalo se o zákony upravující jejich organizaci a kompetence:

- zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení)
- zákon č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení)
- zákon č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů
- zákon č. 131/2000 Sb. o hl. m. Praze
- zákon č. 132/2000 Sb. o změně a zrušení některých zákonů souvisejících s výše uvedenými zákony
- zákon č. 147/2000 Sb. o okresních úřadech⁸

Legislativní předpoklady musely být doplněny o zákony řešící finanční a majetková otázky:

- zákon č. 157/2000 Sb. o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů
- zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů
- zákon č. 219/2000 Sb. o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích

⁷ VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 46-47, ISBN 80-7194-290-1

⁸ VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 47-48, ISBN 80-7194-290-1

- zákon č. 220/2000 Sb. o změnách některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona č. 219/2000 Sb.
- zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům
- zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů⁹

Po přípravě zákonů přišel důležitý okamžik, a sice volby do krajských zastupitelstev. Tyto volby proběhly 12. 11. 2000 a ve dnech 18. - 21. 12. 2000 byla svolána jejich první zasedání. Následovalo zvolení hejtmanů a dalších orgánů krajů, zejména krajských úřadů. Oficiální činnost začala dnem 1. 1. 2001.

3.2.3.2 *Kompetence*

V této fázi se zásadně řešili jednotlivé kompetence orgánů veřejné správy, hlavně u těch nově vzniklých, ale také jejich majetkové a kompetenční uspořádání. Ke dni 31.12.2002 byla ukončena činnost 76 okresních úřadů. Část jejich působnosti byla přenesena na konečných 205 obcí s rozšířenou působností, menší část kompetencí na krajské úřady a další správní úřady. Pojem „obec s rozšířenou působností“ byl pro nás zcela nový pojem. Tomu předcházela studie, jaká obec se jí má vůbec stát. Pro přenos působností byla vybrána následující kritéria:

- Dostupnost pro občany
- Počet obyvatel správního obvodu
- Přenos prvoinstančních rozhodnutí na co nejnižší možnou úroveň veřejné správy
- Četnost vydaných prvoinstančních rozhodnutí na jednotlivých úsecích státní správy
- Efektivnost, kvalita a hospodárnost výkonu veřejné správy na příslušném stupni
- Náročnost přenášených působností na kvalifikovanost zaměstnanců úřadu¹⁰

Jejich seznam, stejně tak jako seznam obcí s pověřeným úřadem je součástí samostatných příloh zákona. Nutností tedy byla novelizace zákona o obcích, krajích a hlavním městě Praze, Prahy se změny právních poměrů dotkly pouze terminologicky:

⁹ VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 48, ISBN 80-7194-290-1

¹⁰ CHARBUSKÝ, Miloš. *Státní správa*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005. Str. 38, ISBN 80-7194-807-1

- Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností
- Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů – působnost okresních úřadů byla vymezena ve více než stovce speciálních zákonů
- Zákon č. 231/2002 Sb. – mění zákon č. 129/2000 Sb., o krajích – úprava výkonu dozoru
- Zákon č. 201/2002 Sb., o úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových

Mimo jiné došlo k založení zcela nových úřadů, jako např. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Mezi činnosti ÚZSVM patří – jednání v řízení před soudy, správními úřady, zpracovává a vydává právní stanoviska týkající se majetku státu, hospodaří s majetkem bývalých okresních úřadů nebo vyhlašuje výběrová řízení na prodej nepotřebného státního majetku.¹¹

Touto decentralizací došlo jistě k posílení významu samosprávy, bylo dosaženo její lepší dostupnosti a tím i přiblížení občanům.

Bylo nutné se ale také zaměřit na zajištění finančních, materiálních a personálních podmínek samosprávných celků. Ne všechny obce s rozšířenou pravomocí byly schopny ihned převzít všechny úkoly a musely toto vyřešit veřejnoprávními smlouvami s jinými obcemi, které musely být schváleny Ministerstvem vnitra. Zkrátka v souběhu s reformou vznikají problémy, které se řeší průběžně.

3.2.3.3 *Zkvalitnění služeb ve státní správě*

Tato fáze si klade za cíl zkvalitnění veřejné správy, jak na úrovni obecní, tak ústřední. Existuje mnoho malých obcí z celkového počtu cca 6250 obcí, které nemohou efektivně vykonávat státní správu. Řešením je sdružování obcí do podoby mikroregionů pro lepší dostupnost hlavně finančních prostředků. Dalším úkolem byla standardizace služeb a efektivní využívání elektronických prostředků na všech úrovních, tzv. e-government. S tím související i informační podpora opět směrem k občanům. V důsledku je za kvalitu jakékoliv veřejné služby odpovědný zejména její poskytovatel. Odpovědnost za kvalitu života obyvatel obce nesou zastupitelé obce nebo kraje.

¹¹ <http://www.uzsvm.cz/pusobnost.php>

3.2.4 ČR a Evropská unie

Etapa spojená s naším vstupem do EU byla také důvodem řady změn, úprav a novelizací v našem právním řádu. Pokud jsme zamýšleli být jedním z členů, museli jsme se připravit na to, co je pro vstup nezbytné.

3.2.4.1 Předpoklady pro vstup

Je známo, že předpokladem pro vstup do Evropské unie je mít kompatibilní právo s právem EU, tzv. *acquis communautaire*. Jedná se o převzetí různých direktiv a jiných právních norem a jejich zpracování do právního řádu České republiky. Na úseku práva je situace víceméně jasná – každá země ví, které právní normy je třeba harmonizovat s evropským právem a pro vstup je nezbytné takové normy respektovat. Složitější je situace v oblasti vlastní správy a administrativy. Tady totiž neexistuje striktní výklad zákona, že musí být vytvořeny takové systémy, struktury, orgány nebo jaké má být územně-správní uspořádání. Toto vše je v kompetenci jednotlivých členských zemí EU.¹² Protože ale postupně docházelo k rozšiřování členských zemí, došlo k určitému konsensu o klíčových podstatách dobré správy demokratických států. Jde především o princip právního státu s principy důvěryhodnosti, odpovědnosti, otevřenosti, účinnosti a efektivnosti správy. Tímto se vytvořil tzv. Evropský správní prostor (ESP), který zahrnuje soubor obecných standardů pro činnost veřejné správy, které jsou obsaženy v právu a v praxi prosazovány stanovenými postupy opírající se především o odpovědnost. Toto je zcela nezbytné, aby takové principy byly převzaty kandidátskými zeměmi, jinak by jim vstup do EU zůstal uzavřen.¹³ Předpokládá se, že tyto principy již jsou nebo budou obsaženy jednak v Ústavách jednotlivých zemí a dále v různých veřejnoprávních zákonech, jimiž se zřizují orgány veřejné správy.

„Je třeba zdůraznit, že nestačí pouhé převzetí vzpomenuých principů do zákonodárství zemí ucházejících se o vstup do EU, ale že je nutno, aby tyto principy byly vskutku zažity, aby se jimi řídili jak pracovníci veřejné správy, tak i společnost, neboť stěží lze mít odpovědné státní zaměstnance v neodpovědném společenském prostředí. Konečně hodnotící zprávy Evropské

¹² VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 124, ISBN 80-7194-290-1

¹³ VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 125, ISBN 80-7194-290-1

komise o připravenosti kandidátských zemí svědčí o tom, jaká důležitost je přikládána právě principům, jež vytvářejí onen ESP. ¹⁴

3.2.4.2 Historie vstupu

To, že jsme se roku 1989 odpoutali od totalitního režimu, jistě nasvědčovalo tomu, že chceme být rovnocennými partnery ostatních zemí Evropy. Již v prosinci 1989 zaslal předseda vlády Marián Čalfa předsedovi Komise ES Jacquesovi Delorovi dopis, ve kterém vyjádřil zájem ČSSR o členství v EU. První polistopadová diplomacie v čele s Jiřím Dienstbierem se řídila linií stanovenou již v průběhu revolučních listopadových dnů. V Programových zásadách Občanského fóra z 26. listopadu 1989 se objevila zmínka o tom, že "počítáme se začleněním do evropské integrace". Heslo „Zpátky do Evropy“ jasně stanovilo cíl budoucího československého zahraničně-politického směřování.

Nástrojem, který měl umožnit zemím bývalého východního bloku integraci do evropského společenství, se staly tzv. asociační dohody, navržené Komisí EU. Československo zahájilo rozhovory s Evropskými společenstvími o uzavření asociační dohody 20. prosince 1990. Na konci následujícího roku 1991 byla podepsána Evropská dohoda o přidružení ČSFR, Maďarska a Polska k Evropským společenstvím. Po osamotnění České republiky roku 1993 došlo k podepsání Evropské dohody „zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a ES a jejich členskými státy na straně druhé“.

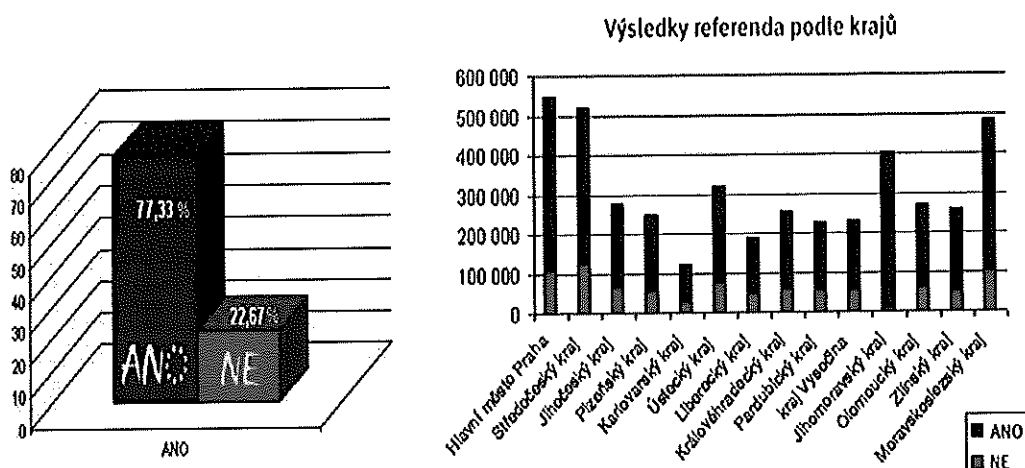
Na svém zasedání v Kodani v červnu 1993 rozhodla Evropská rada, že asociované země ze střední a východní Evropy, se mohou stát členy Evropské unie. Zároveň bylo stanoveno, že ke vstupu dojde, jakmile bude země schopná přijmout všechny povinnosti spojené se členstvím, bude splňovat ekonomické a politické podmínky a bude mít dostatečnou administrativní a soudní kapacitu potřebnou k převzetí již zmíněného *acquis*.¹⁵

Otázka vstupu ČR do Evropské unie byla jednoznačně zásadní pro náš budoucí vývoj. Proto se ve dnech 13.-14.6.2003 konalo referendum s formulací otázky: Souhlasíte, aby se ČR stala podle smlouvy o přistoupení ČR k EU členskými státy EU? Účast dosáhla 55% a výsledky jsou shrnuty v níže uvedeném obrázku.

¹⁴ VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000. Str. 125, ISBN 80-7194-290-1

¹⁵http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/evropska_unie/ceska_republika_a_eu/historie_vstupu_cr_do_eu.html

Obrázek č. 4 a 5 – celkové výsledky referenda o vstupu ČR do EU a rozdělení výsledků podle krajů

Zdroj: <http://www.euroskop.cz/187/sekce/referendum/>

17. ledna 1996 podala Česká republika prostřednictvím předsedy české vlády Václava Klause přihlášku ke členství v Evropské unii. Na doporučení Komise rozhodla Evropská rada na svém jednání v Lucemburku 13. 12. 1997 o oficiálním pozvání 11 kandidátských států ke vstupu do EU. Za Českou republiku pozvání převzal prezident Václav Havel za doprovodu ministra zahraničí Jaroslava Šedivého. Právní rámec byl formulován v Přístupovém partnerství. ČR předložila v Bruselu 1998 Národní program přípravy ČR na členství v EU. V dubnu 1998 začala v Bruselu první část rozhovorů o vstupu ČR do EU - tzv. „screening“, tj. analytické srovnávání legislativy kandidátských zemí s evropským právem. Do čela českého vyjednávacího týmu byl jmenován náměstek ministra zahraničních věcí Pavel Telička.

Proces přípravy na členství byl průběžně monitorován ze strany Evropské komise, která od roku 1998 každoročně vydávala Pravidelné zprávy o pokroku kandidátských zemí v přípravách na členství v EU. První hodnotící zpráva Komise z roku 1998 byla velmi kritická, především v oblastech státní správy a soudnictví. Druhá zpráva Komise 1999 byla již pozitivnější v oblasti priorit hospodářské politiky a také regionální politiky, přesto byl celkový výsledek plnění označen za neuspokojivý. Zpráva Komise z roku 2000 byla hodnocena mnohem lepší známkou než dvě předchozí, především bylo kladně hodnoceno zrychlené přijímání legislativy. Poslední hodnotící zprávu vydala 5. 11. 2003 a byla nazvána Souhrnná monitorovací zpráva o přípravách České republiky na členství. Předvstupní proces

s deseti kandidátskými státy včetně ČR byl ukončen na zasedání Evropské rady ve dnech 12.-13. prosince 2002 v Kodani, kde rozhodla v souladu se stanoviskem Komise o přijetí 10 nových členských států k datu 1. 5. 2004.¹⁶

Tedy dne 1. května 2004 se Evropská unie rozrostla na společenství 25 členských států včetně České republiky.

3.2.4.3 Předvstupní financování

Důležité je také zmínit formu podpory k našemu vstupu v podobě využití předvstupních finančních pomoci, a sice programy Phare, ISPA a SAPARD.

Program Phare poskytoval finanční prostředky pro plnění podmínek stanovených pro vstup do EU, ale také na financování projektů sociální a ekonomické soudržnosti, jejichž cílem bylo zvýšit životní standard v nejhudších regionech. V ČR bylo z prostředků Phare do roku 2000 přiděleno 756 milionů EUR (cca 27,46 miliard CZK).

Program ISPA byl zaměřen na podporu investičních projektů v oblasti infrastruktury životního prostředí a dopravních sítí. V rámci životního prostředí byla pomoc poskytována v oblastech znečištění vod, ovzduší a odpadového hospodářství. V oblasti dopravní infrastruktury na investice do rekonstrukcí, staveb a propojování národních dopravních sítí v Evropě. Podpora byla rozdělována dle daných kritérií (počet obyvatel, HDP, rozloha státu, připravenost na využívání fondu). V období 2000 - 2006 bylo pro ČR každoročně alokováno kolem 70 mil. euro (cca 2,5 mld. Kč).

Program SAPARD poskytoval investice do oblastí zemědělství a na rozvoj venkova. Jeho cílem bylo zaměřit kandidátské státy na priority Společné zemědělské politiky a rozvoje venkova a naučit je používat finanční postupy a kontrolní mechanismy, které jsou praktikovány v EU. Na Českou republiku připadalo ročně asi 22 mil. euro, z toho pro sektor zemědělství cca 540 mil. Kč a pro sektor rozvoje venkova zhruba 270 mil. Kč.¹⁷

¹⁶http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/evropska_unie/ceska_republika_a_cu/historie_vstupu_cr_do_eu.htm

¹⁷ <http://www.euroskop.cz/168/sekce/predvstupni-pomoc/>

3.2.4.5 Klasifikace územních celků dle EU

Vzhledem k odlišnosti územních celků jednotlivých členských zemí zavedl Eurostat (Statistický úřad EU) v roce 1988 jednotnou klasifikaci územních jednotek NUTS. Pro jednotlivé úrovně soustavy NUTS byly stanoveny meze počtu obyvatel. Je-li počet obyvatel celého členského státu menší než minimální hranice pro danou úroveň NUTS, tvoří celý stát jedinou územní jednotku NUTS. Využívají se ke statistickému monitorování a analýzám v jednotlivých regionech. I Česká republika musela reagovat a rozdělit své území na tyto jednotky pro potřeby EU. U nás vzešlo v platnost Sdělením č. 228/2004, o aktualizaci klasifikace územních statistických jednotek CZ-NUTS, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady EU č. 1059/2003 ze dne 26.5.2003.

Obrázek č. 6 – rozdělení NUTS 1-3

NUTS 1		NUTS 2		NUTS 3	
území	kód	region	kód	kraj	kód
Česká republika	CZO	Praha	CZ01	Hlavní město Praha	CZ010
		Střední Čechy	CZ02	Středočeský kraj	CZ020
		Jihozápad	CZ03	Jihočeský kraj	CZ031
				Plzeňský kraj	CZ032
		Severozápad	CZ04	Karlovarský kraj	CZ041
				Ústecký kraj	CZ042
		Severovýchod	CZ05	Liberecký kraj	CZ051
				Královéhradecký kraj	CZ052
				Pardubický kraj	CZ053
		Jihovýchod	CZ06	Kraj Vysočina	CZ063
				Jihomoravský kraj	CZ064
		Střední Morava	CZ07	Olomoucký kraj	CZ071

				Zlínský kraj	CZ072
		Moravskoslezsko	CZ08	Moravskoslezský kraj	CZ080
<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>regiony NUTS 2</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>NUTS 3, identické s kraji</p> </div> </div>					

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/CZ-NUTS>

Vedle soustavy NUTS existuje i soustava LAU (místní samosprávné jednotky) zahrnující obce a okresy, LAU1 a LAU2. Ty nahrazují dřívější stupně NUTS 4 a NUTS5. Pro ČR platí číselník okresů v LAU1 celkem 77 okresů, LAU 2 – 6249 obcí.

4 POSTAVENÍ OBCE VE STÁVAJÍCÍM SYSTÉMU VS

4.1 Pojem „obec“ a její typy

Obec je základem územní samosprávy a zároveň základním územním samosprávným společenstvím občanů na územním celku vymezeném jeho hranicí. Obec má vlastní majetek, hospodář podle vlastního rozpočtu, úkolem obce je pečovat o všeobecný rozvoj svého území a potřeby občanů. Při plnění těchto úkolů musí chránit též veřejný zájem. Spravuje své záležitosti samostatně, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících¹⁸.

Z hlediska velikosti a dalších faktorů lze obce dělit na několik typů. Typ obce představuje označení postavení obce, vyplývající ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 3, odst. 1 až 4 (města a městyse), § 4 (statutární města), dále ze zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky (vojenské újezdy) a ze zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze¹⁹.

Město - je titul udělovaný za stanovených podmínek (například počet obyvatel alespoň 3000) předsedou Poslanecké sněmovny.

Městys - typ obce velikostí a významem stojící mezi městem a vsí. Komunisté status městys přestali používat po únorovém převratu 1948. Obnoveno od roku 2006.

Statutární město - tento status přiznává zákon. Takové město může vlastní vyhláškou zvanou statut města zřídit městské části nebo obvody a přenést na ně části svých kompetencí. V ČR je celkem 24 statutárních měst, včetně hlavního města Prahy.

Krajské město - je podle zákona sídlem kraje.

Hlavní město - je status přiznaný zvláštním zákonem pouze Praze. Je také statutárním městem a obcí, ale nevztahuje se na ni obecný zákon o obcích a zároveň má i postavení kraje. Poměry hlavního města upravuje zvláštní zákon č. 131/2000 Sb. o hl. m. Praze.

¹⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹⁹ http://notes2.czso.cz/csu/rso.nsf/i/typ_obce

4.2 Orgány obce

Mezi základní orgány obce patří:

- Zastupitelstvo
- Rada obce
- Starosta
- Obecní úřad

4.2.1 Zastupitelstvo

Je to nejvyšší orgán, který samostatně spravuje obec. Při stanovení počtu členů zastupitelstva obce se přihlíží zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu.²⁰

Obrázek č. 7 – počet členů zastupitelstva

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
0 - 500	5 - 15 členů
500 - 3000	7 - 15 členů
3000 - 10000	11 - 25 členů
10000 - 50000	15 - 35 členů
50000 - 150000	25 - 45 členů
nad 150000	35 - 55 členů

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení)

Členové jsou voleni. Zastupitelstvo si může zřídit své iniciativní orgány – výbory. Povinné jsou výbory kontrolní a finanční. Finanční kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky, kontrolní kontroluje plnění usnesení zastupitelstva.

Mezi pravomoci zastupitelstva patří především:

- Schvaluje program rozvoje obce
- Schvaluje rozpočet a závěrečný účet obce
- Zřizuje trvalé a dočasné peněžní fondy obce
- Zřizuje a ruší příspěvkové organizace obce
- Vydává obecně závazné vyhlášky obce

²⁰ Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení)

- Rozhoduje o vyhlášení místního referenda
- Navrhuje změny katastrálních území uvnitř obce, schvaluje dohody o změně hranic obce a slučování obcí
- Zřizuje a ruší výbory, volí jejich předsedy a další členy, odvolává je
- Volí starostu a místostarostu²¹

Zastupitelstvo Ráby:

Obec Ráby má 9 členů obecního zastupitelstva. Z hlediska počtu obyvatel spadáme do druhé kategorie rozdělení dle Zákona o obcích, tedy počet členů by se měl pohybovat v rozmezí 7-15 členů. Jak je povinností, máme zřízen finanční a kontrolní výbor.

4.2.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce a za své činnosti odpovídá zastupitelstvu. Rada se skládá ze starosty, místostarosty a dalších členů a počet je lichý. I rada je oprávněna zařídit své iniciativní orgány – komise. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo má méně jak 15 členů, tam pak její pravomoc vykonává starosta obce. Mezi kompetence rady obce patří zejména:

- Zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádí rozpočtová opatření
- Vydává nařízení obce
- Projednává a řeší návrhy, připomínky a podněty od členů zastupitelstva nebo komise
- Stanovuje rozdělení pravomocí v obecním úřadu
- Zřizuje a zrušuje komise, jmenuje a odvolává její předsedy a členy
- Stanovuje celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce
- Ukládá pokuty ve věcech samostatné působnosti obce
- Schvaluje organizační řád obce²²

²¹ Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení)

²² Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení)

Rada obce v Rábech:

Vzhledem k počtu členů našeho zastupitelstva radu nemáme a kompetence jsou tam v rukou paní starostky.

4.2.3 Starosta

Starosta stojí v čele obecního úřadu a zastupuje obec navenek. Je volen zastupitelstvem, kterému je též za svůj výkon odpovědný. Starosta

- Odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce
- Rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti svěřených mu radou obce
- Uzavírá a ukončuje pracovní poměr zaměstnanců obce
- Odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok
- Svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady obce

Starostka v Rábech:

V Rábech byla zvolena v r. 2007 paní starostka, její mandát vyprší tedy v r. 2011.

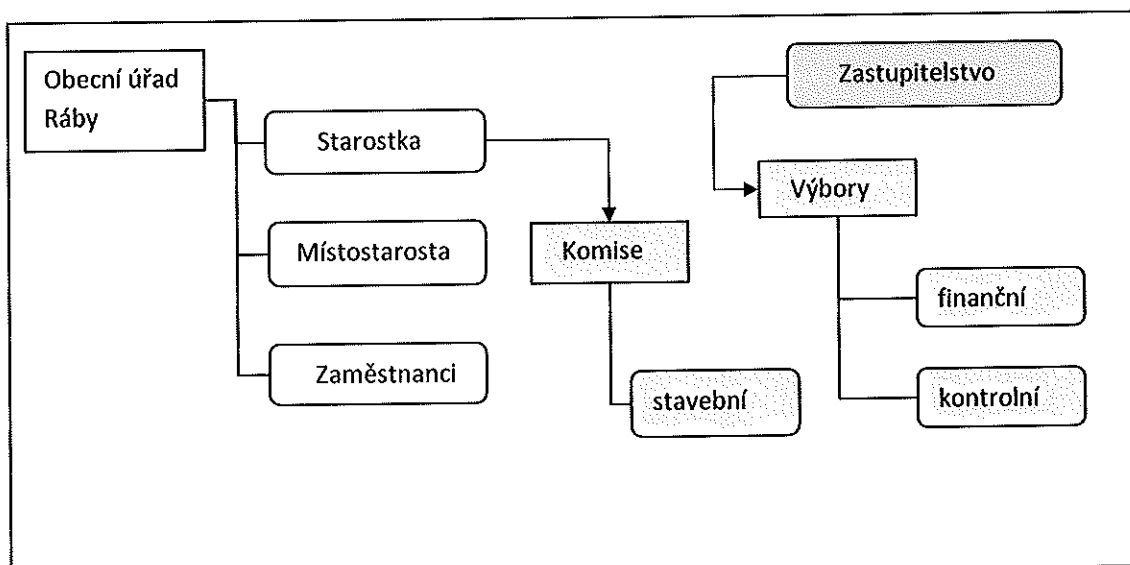
4.2.4 Obecní úřad

Tvoří ho starosta, místostarosta, popř. místostarostové a tajemník (je-li součástí obecní struktury) a další zaměstnanci obecního úřadu. V čele obecního úřadu stojí starosta. Patří-li obec do obcí se samostatnou působností, plní obecní úřad úkoly zadané zastupitelstvem a radou obce. V případě přenesené působnosti vykonává též státní správu.

Obecní úřad Ráby:

U nás tvoří obecní úřad starostka, místostarosta a obec má ještě celkem 6 zaměstnanců – účetní, knihovnice a lidé na správu a údržbu majetku ve vlastnictví obce. Celková struktura je zachycena v obrázku č. 10.

Obrázek č. 8 – struktura obecního úřadu a orgánů obce Ráby

Zdroj: Vlastní tvorba

4.3 Působnost obce

Právě na základě reformy naší veřejné správy rozlišujeme dvojí působnost z hlediska výkonu pravomocí obce a sice působnost samostatná a přenesená. S působností bezprostředně souvisí pravomoc, která je přímo závislá na předem daných pravomocích. Obecně lze říci, že působnost obce lze chápat jako okruh vztahů, předmět a rozsah činností, při nichž obec uplatňuje svoje pravomoci.

4.3.1 Samostatná působnost

Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost²³. Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejich občanů, upravené příslušným zákonem, kterými se obec řídí. Mezi takové záležitosti patří především:

- Pravomoci zastupitelstva (uvedené výše v odstavci 4.2.1.)
- Pravomoci rady (uvedené výše v odstavci 4.2.2.)
- Založení a zřízení právnických osob a organizačních složek obce
- Zřízení obecní policie

²³ Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení)

- Udělení čestného občanství a ceny obce
- Vydávání obecně závazných vyhlášek obce
- Ukládání pokut

Na základě zvláštních zákonů patří dále do samostatné působnosti obce:

- Místní poplatky
- Zřizování jednotky dobrovolných hasičů
- Zřizování a správa předškolních zařízení, základních škol

4.3.2 Přenesená působnost

Jedná se o přenesení výkonu státní správy na obce. Při takovém výkonu se obce řídí příslušnými zákony a právními předpisy, také usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů. Obce dostávají na plnění úkolů v přenesené působnosti příspěvek ze státního rozpočtu. Patří mezi ně především:

- Vydávání řidičských průkazů, občanských průkazů nebo cestovních dokladů
- Vedení registru motorových vozidel a obyvatel
- Ochrana kulturních památek v územním obvodu
- Jsou povodňovým orgánem a řídí ochranu před povodněmi
- Jsou orgánem ochrany ovzduší a přírody
- Projednávání přestupků

Působnost obce Ráby

Ráby jsou obcí se samostatnou působností, není tedy u nás vykonávána činnost státní správy v přenesené působnosti. Na základě pravomocí určených zákonem obec vydala několik obecně závazných vyhlášek k plnění úkolů na poli samostatné působnosti. V našem případě se jedná o následující vyhlášky:

- Vyhláška č. 2/2009 o poplatku za komunální odpad
- Vyhláška č. 1/2006 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj
- Vyhláška č. 1/2005 o místních poplatcích ze vstupného
- Vyhláška č. 1/2004 o místních poplatcích ze psů

- Vyhláška č. 3/2003 o místním poplatku z ubytovací kapacity

Vyhlášky a nařízení jsou součástí internetových stránek obce, výše uvedené jsem přiložila jako přílohu v závěru své bakalářské práce.

4.4 Svazek obcí

Zákon o obcích umožňuje vytvoření tzv. svazku obcí za účelem prosazování společných zájmů. Vzhledem k tomu, že máme velmi roztržštěný systém obcí s velmi velkým počtem, je sdružování nezbytné i z důvodu žádání o dotace na programy rozvoje krajiny, ochrany životního prostředí atd. Svazek obcí pak vystupuje jako jedna právnická osoba zastupující právě jeho členy.

4.4.1 Svazek obcí pod Kunětickou horou

Svazek obcí se sídlem v Rábech, byl založen 19. září 2002. Obce tvoří přirozeně spádové území v okolí Kunětické hory v severní části pardubického okresu. Rozloha je 9 672 ha s celkovým počtem 9 140 obyvatel.²⁴ Má celkem 16 členů – jedná se o obce Borek, Bukovina nad Labem, Čeperka, Dřítěč, Hrobice, Kuněticko, Libišany, Němčice, Opatovice nad Labem, Podůlšany, Ráby, Srch, Staré Hradiště, Staré Ždánice, Stéblová a Újezd u Sezemic.

Obrázek č. 9 – mapa území svazku

Zdroj: <http://www.svazekpkh.oblast.cz/tema/tema.phtml?id=5024>

²⁴ <http://www.svazekpkh.oblast.cz/tema/tema.phtml?id=5018>

Svazek se věnuje především společným akcím v oblasti udržitelného rozvoje venkova, cestovního ruchu, propagace regionu a bezpečnosti. Mezi poslední dokončené projekty v rámci Svazku se např. řadí pořízení měřičů rychlosti pro zvýšení bezpečnosti provozu, zkvalitnění systému cyklotras, publikace a propagace regionu Kunětické hory. Projekty se opírají o dohodnutou koncepci rozvoje svazku obcí. V rámci zpracování strategických opatření rozvoje svazku obcí bylo specifikováno šest hlavních rozvojových priorit, a sice infrastruktura, ekonomický potenciál, zemědělství a rozvoj obce, lidské zdroje, životní prostředí a cestovní ruch.

Co se týká právě obce Ráby – byly nadefinovány z každé části koncepce příslušné priority, které jsou shrnuté v následujícím obrázku.

Obrázek č. 10 – priority obce Ráby z hlediska koncepce svazku

Priorita	Cíl	Aktivity v obci Ráby
Infrastruktura	Zlepšit stav infrastruktury	dokončení rekonstrukce místních komunikací výstavba hasičské zbrojnice dokončení úprav budovy obecního úřadu výstavba cyklostezky Ráby - Kunětice
Ekonomický potenciál	Tvorba nových pracovních příležitostí	
Zemědělství a rozvoj venkova	Stabilizovat život obyvatel, rozšířit nabídku region. produktů ve spolupráci se zemědělci	oprava kaple Sv. Jana Nepomuckého
Lidské zdroje	Možnosti celoživotního vzdělávání, aktivity pro volný čas	výstavba sportoviště výstavba kulturního a společenského zařízení
Životní prostředí	Zlepšit stav ŽP	
Cestovní ruch	Tvorba nových produktů	cyklostezky

Zdroj: http://www.svazekpkh.oblast.cz/dokumenty/seznam.phtml?id_objektu=137452&slozka=7&varGetBezID

V tomto ohledu je takové členství sice výhodné, ale na druhou stranu je velmi obtížné prosadit mezi tolika vesnicemi právě svůj zájem a obdržet na ně finanční prostředky. Z výše uvedených plánovaných aktivit nám již v Ráběch stojí sportoviště, částečně byly opraveny místní chodníky a komunikace, a také cyklostezky v okolí Rábů směrem na Pardubice, ale

jednalo se o naše vlastní finanční prostředky, bez zásluhy svazku. Plánovaná cyklostezka na spojení do Kunětic je ještě ve stadiu plánování a není zatím jasné, kdy se vůbec zrealizuje.

Členství je spojeno samozřejmě s placením členských příspěvků, které nejsou zanedbatelné. Z tohoto důvodu se obec Ráby rozhodla ze svazku k 31.12.2009 vystoupit. Tedy letos již není platným členem. Nepodařilo se nám prosadit vlastní zájmy, na které jsme potřebovali získat finanční podporu a nechceme nadále již sponzorovat takové členství.

Svazek obcí patří do NUTS II Severovýchod (Liberecký, Královehradecký a Pardubický kraj). Je potřeba ale zmínit, že z hlediska čerpání dotací je tento region vcelku úspěšný a i díky možnosti členství obcí ve svazcích tak získávají obce možnost rozvoje a podpory financování na projekty, které by si z vlastního rozpočtu nemohli dovolit. Úspěšně realizované projekty některých členů Svazku jsou uvedené níže. Je to zároveň výsledek dobrého partnerství mezi obcemi, který vede k dosažení co nejefektivnějších výsledků pro náš region.

Obrázek č. 11 – realizované projekty z NUTS II Severovýchod

Obec	Projekt	Částka dotace z EU
Němčice	Sportovní areál	5 198 690 Kč
Dříteč	Výstavba vodního světa a rozšíření ubytovacích kapacit	38 012 000 Kč
Celkem		43 210 690 Kč

Zdroj: <http://www.rada-severovychod.cz/modules/projects/index.php>

4.4.2 MAS region Kunětické hory

MAS (místní akční skupina) Region Kunětické hory byla založena v roce 2005 s právním statutem občanského sdružení. Jedná se o spolupráci Svazku obcí pod Kunětickou horou a Svazku obcí Loučná. Jednoznačným cílem je chránit a prosazovat společné zájmy obcí, spolupracovat při obnově a rozvoji venkova. Díky tomu, že svazky obcí vzájemně sousedí a mají společné cíle, založily tuto místní akční skupinu. Vznikl tak jeden přirozený celek, který má zájem společně spolupracovat na rozvoji cestovního ruchu (např. budování sítí cyklotras), rozvoji infrastruktury (rozvoj silnic, budování kanalizace atd.), rozvoji obcí a ekonomického růstu a v neposlední řadě mají zájem na ochraně životního prostředí a kulturních památek.

MAS zahrnuje celkem 27 obcí s rozlohou 192,3 km² a celkovým počtem obyvatel 20255 (k 1.1.2009). Cílem je koordinace a realizace rozvojových akcí na území regionu principem LEADER, tedy spolupráci všech subjektů na daném území – veřejných, neziskových a podnikatelských) Program Leader je financován výhradně ze státního rozpočtu a mohou se ho zúčastnit subjekty působící na území s hustotou obyvatel max. 120 obyvatel na km², kde žije min. 10000 a max.100 000 obyvatel. I taková příležitost představuje pro malé obce, do kterých spadá i obec Ráby, větší příležitost pro financování svých projektů. Součástí je také čerpání financů z fondů EU z programu LEADER+. Důležité je také zapojení nejen veřejné, ale i soukromé a neziskové sféry, což dokládá i aktuální členství subjektů MAS ke kterým patří 2 svazky obcí (veřejné sféra), 13 podnikatelských subjektů (soukromá sféra) a 3 nestátní neziskové organizace (nezisková sféra).

Mezi realizované projekty MAS minulého období můžeme zařadit např. cyklotrasy Svazku obcí pod Kunětickou horou, kanalizace Staré Hradiště, sběrný dvůr Čeperka, cyklostezka Sezemice atd.

Ačkoli již letos nejsme členy Svazku obcí, jako členové MAS zůstáváme ještě tento rok.

5 Finanční možnosti obcí

Finance obcí jsou u nás neustále diskutovaným tématem, stejně jako reforma veřejné správy prošlo i financování územních celků značným vývojem. Jedná se především o rozpočtové určení daní (RUD), které značně ovlivňuje stabilitu a finanční nezávislost obce. Obce potřebují ke své činnosti nemalé finanční prostředky, ať už se jedná o jakoukoli obec.

5.1 Příjmy obce

Mezi příjmy obce patří příjmy:

- Daňové
- Nedaňové
- Kapitálové
- Dotace a úvěry

5.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou rozdělovány mezi obce na základě rozpočtového určení daní podle Zákona č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. Jednoznačně patří mezi nejvýznamnější součást rozpočtu obce – tvoří přibližně 55 - 60% rozpočtu. Daňové příjmy můžeme rozdělit na sdílené a svěřené.

Sdílené daně se rozdělují procentuelně do více územních rozpočtů. Do obce tedy plyne pouze podíl na celostátním výnosu, a sice ve výši 21,4%. Kritérii pro určení podílu jednotlivých obcí jsou výměra katastrálního území obce, prostý počet obyvatel a násobky postupných přechodů.²⁵

Svěřené daně jsou takové daně, které plynou přes finanční úřad rovnou do rozpočtu obce. Příkladem je např. daň z nemovitosti nebo daň z příjmu právnické osoby placená obcemi. Tyto daně jsou ovšem ve srovnání s celostátním výnosem pouze malou součástí.

²⁵ Zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní

5.1.2 Nedaňové příjmy

Mezi tyto příjmy patří příjmy z vlastního podnikání, místní poplatky a pokuty, dary a sbírky, ale svou vahou nejsou tak vysoké. Často náklady na vlastní správní činnost převyšují vybrané poplatky s tím související. Velmi důležitou roli u těchto příjmů hraje celková majetková struktura obce a také ekonomická stránka obce.

5.1.3 Kapitálové příjmy

Mezi ně se řadí zejména příjmy z prodeje majetku nebo výnosy z cenných papírů.

5.1.4 Dotace a úvěry

Tato složka by se dala nazvat alternativní formou získání finančních prostředků. Zejména dotace jsou v poslední době velmi žádané a možnost čerpání jak z fondů státních tak fondů Evropské unie je výhodné.

5.2 Výdaje obce

Výdaje obcí se poměrně liší právě v závislosti na typu obce, zda se jedná o obec se samostatnou nebo přenesenou působností. Na výdajích spojených s přenesenou působností se podílí ústřední vláda formou dotací a příspěvků. V zásadě ale rozlišujeme výdaje běžné a kapitálové.

5.2.1 Běžné výdaje

Tyto výdaje tvoří největší část, jedná se vlastně o automatické výdaje spojené s chodem obce a zabezpečením jejich organizačních složek, popř. organizací založených obcemi. Mezi takové řadíme především platy zaměstnanců, provoz a údržba mateřských a základních škol, výdaje na sociální péči, zdravotnictví, pouliční osvětlení, bezpečnost atd.

5.2.2 Kapitálové výdaje

Většinou jsou jen malou součástí rozpočtů obcí, ale velmi záleží na ekonomické a finanční síle jednotlivé obce. Jde o financování investic v oblasti infrastruktury, výstavby bytů nebo čističek atd. Ale také nákup cenných papírů.

6 Finanční možnosti obce Ráby

Jako obec se samostatnou působností se naše finanční rozpětí rozpočtu pohybuje mezi 4 – 6 mil. Kč. Srovnala jsem údaje rozpočtů roku 2007 a 2008 s výhledem na letošní rozpočet roku 2010.

6.1 Rozpočty za rok 2007 a 2008

Obrázek č. 12 – příjmy a výdaje obce Ráby za období 2007 a 2008 (v tis.Kč)

Položka	Členění	r. 2007	skutečné	r. 2008	skutečné
příjmy	daňové	3779	4581	4822	4934,02
	nedaňové	396	511	372	594,78
	kapitálové	0	1	0	152,25
	dotace	43,5	71	47,6	110,27
příjmy celkem		4218,5	5164	5241,6	5791,32
Výdaje		4246,18	3259,3	6711,28	7352,08
Rozdíl P-V		-27,68	1904,7	-1469,7	-1560,8

Zdroj: <http://vwwinfo.mfer.cz/cgi-bin/aris/iarisusc/charakteristika.pl?ico=274135>

Je zřejmé, že daňové příjmy jsou pro naši obec výraznou součástí, v poměru k celkovým příjmům se jedná o cca 90% příjmů rozpočtu obce. Ve srovnání k r. 2007 byl citelný nárůst těchto daní právě díky novele Zákona č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. Namísto 14 velikostních kategorií byly zavedeny pouze 4 kategorie obcí a zaveden klouzavý přechod mezi jednotlivými kategoriemi. Takové opatření mělo zamezit značným rozdíly mezi obcemi s takovým počtem obyvatel, který byl těsně pod hranicí velikostní kategorie. V důsledku došlo ke zvýšení příjmů menších obcí, jako tomu bylo v našem případě.

Přestože, jsme v r. 2008 hospodařili se schodkem, dle portálu ARIS, kde jsou vedeny nejen přehledy příjmů a obrátů, ale také stavy bankovních účtů, jsme i tak v kladných číslech.

Obrázek č. 13 – stavy a obraty na bankovním účtu obce Ráby od 1.1.2008 – 31.12.2008
(v tis.Kč)

Název bankovního účtu	Číslo řádku	Počáteční stav k 1.1.	Stav ke konci vykazovaného období	Změna stavu bankovních účtů
text	r	61	62	63
Základní běžný účet	6010	3 605,78	2 045,01	1 560,77
Vkladový výdajový účet	6020	x		
Běžné účty peněžních fondů	6030			
Běžné účty celkem	6040	3 605,78	2 045,01	1 560,77
Bankovní účty k limitům OSS	6050	x		x
Příjmový účet	6060	x		

Zdroj: <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iarisusc/charakteristika.pl?ico=274135>

6.2 Rozpočet 2009 s výhledem na rok 2010

I za loňský rok naše výdaje převyšovaly příjmy, proto se na rok 2010 plánuje s rozpočtem ve výši 5 101 800,- Kč. Tento rok se bude naše obec snažit šetřit, aby v příštím roce mohla zrealizovat finančně nákladné investice, především opravu místních komunikací (hlavně cesta do Podhůří), nový chodník ke sportovišti a kapacitně rozšířit čističku odpadních vod vzhledem k plánované výstavbě rodinných domů.

Obrázek č. 14 – rozpočet r. 2009 a plánovaný na r. 2010

Položka	Členění	r.2009	plán na 2010
příjmy	daňové	4430	4492
	nedaňové	550	373
	kapitálové	128	37
	dotace	192	199,8
příjmy celkem		5300	5101,8
Výdaje		5656	5101,8
Rozdíl P-V		-356	0

Zdroj: http://www.raby-obec.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=13719&id_ktg=3171&p1=309

Pro rozvoj obce není jistě příjemné, že na rok musí uskromnit své přání a aktivity. Na druhou stranu to беру jako zodpovědné, že se drží takových čísel, která jsou reálné a obec nijak neohrozí. Právě proto, že bydlím v části obce Podhůří, netrpělivě čekám na opravu místní silnice, která je po zavedení plynu a ukončení zimy v dezolátním stavu. Víím, že tuto opravu má obec jako prioritu a doufám, že si jich z finančních prostředků budeme moci brzy dovolit.

7 Anketa

Protože jsem se zaměřila i na finanční možnosti naší obce, zajímalo mě, jak jsou v tomto ohledu i místní občané spokojeni, resp. jak hodnotí finance obce Ráby a její aktivity za poslední roky. Předmětem byly celkem 4 otázky:

1. Jak hodnotíte finanční možnosti obce Ráby?
2. Jak vidíte členství obce Ráby ve Svazku obcí a v MAS?
3. Jste se změnami v obci a jejím okolí spokojeni?
4. Co byste uvítali za změny v obci a okolí?

Vzor ankety příkládám jako přílohu č. 2. Odpovědi se mi dostalo celkem od 78 spoluobčanů ve věkovém rozmezí od 21 – 58 let. Výsledky jsem shrnula do následující tabulky.

Obrázek č. 15 – shrnutí výsledků ankety

<u>1. Jak hodnotíte finanční možnosti obce Ráby?</u>			
nedostačující	přiměřené	dostačující	nevím
12%	64%	23%	1%

<u>2. Jak vidíte členství obce Ráby ve Svazku obcí a v MAS?</u> (MAS - místní akční skupina region Kunětické hory)			
nepodstatné	důležité	klíčové	nevím, o co jde
28%	4%	0%	68%

<u>3. Jste se změnami v obci a jejím okolí spokojeni?</u>	
ano	ne
83%	17%

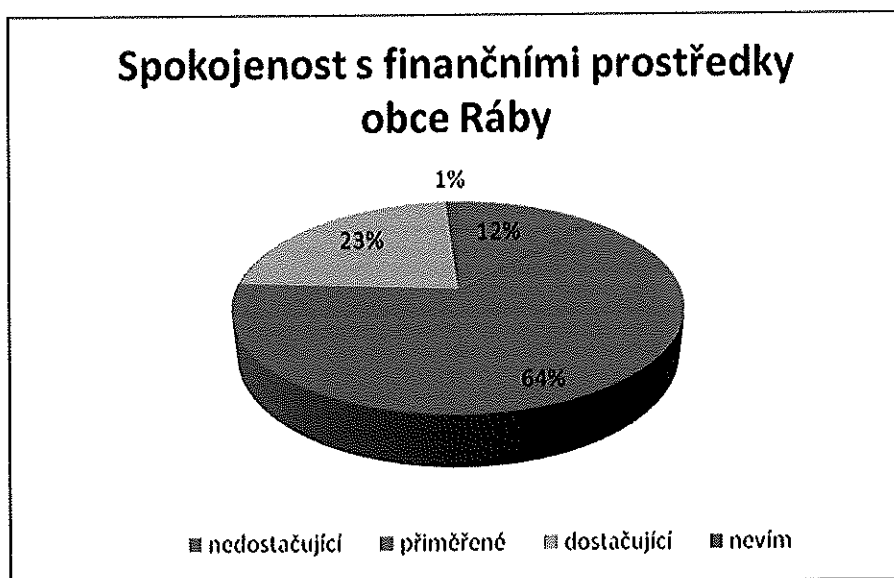
<u>4. Co byste uvítali za změny v obci a okolí?</u>	
95%	oprava komunikací
98%	nové dětské hřiště, popř. vyřešit bezpečný přístup ke stávajícímu hřišti
65%	více společenských akcí - např. vítání občánků, vánoční strom
48%	zajištění zdravotní péče - např. dětský lékař
32%	obměna stávajícího zastupitelstva
24%	rekonstrukce místní mateřské školy
9%	větší zapojení občanů

Zdroj: vlastní tvorba

7.1 Finanční možnosti obce Ráby

Bylo pro mě velmi překvapivé, že většina spoluobčanů považuje finance za minimálně přiměřené, ačkoli každý z nich uvedl minimálně 5 případů, co v obci chybí a co by uvítali. Z mého pohledu jednoznačně považuji finance za nedostačující. Právě v menších obcích jich není nikdy nazbyt a jsou pro chod a vývoj obce velmi důležité. Samozřejmě záleží na aktivitě, kontaktech a šikovnosti obce a jejích představitelů, jaké finance pro obec získají. Nemohou se bohužel spolehnout pouze na daně, které k nim ze státního rozpočtu proudí. A často jsme svědky toho, že se menší obce dostávají do finančních problémů a zadlužují se. S tím také souvisí zodpovědnost představitelů a jejich, dá se říci, soudnost, co si obec může dovolit a co ne. Z tohoto pohledu jsem ráda, že Ráby nemají existenční problémy a je zajištěn bezproblémový chod a dochází sice k pomalému, ale neustálému, rozvoji naší obce dle možností, které se nám nabízí.

Obrázek č. 16 – výsledek ankety - otázka č. 1

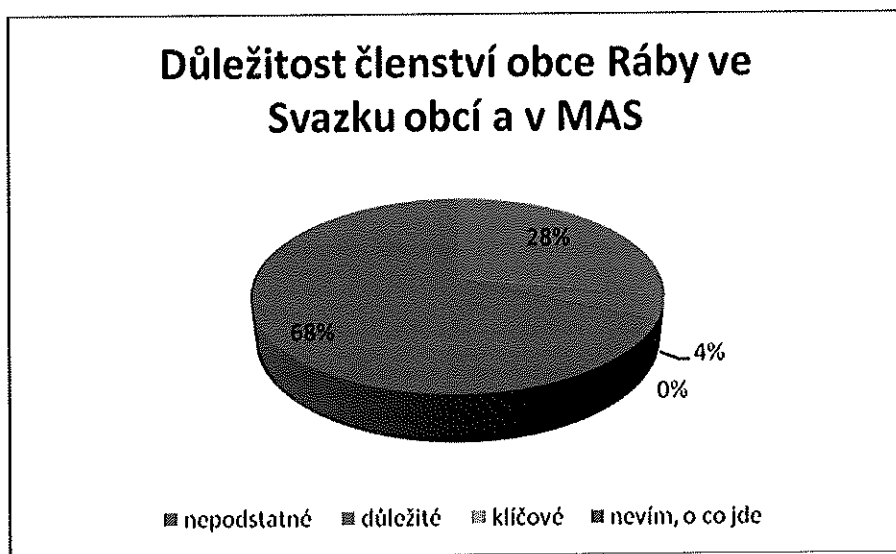
Zdroj: vlastní tvorba

7.2 Členství obce Ráby ve Svazku a MAS

Z ankety vyšlo jasně najevo, že lidé o takovém Svazku či společenství vůbec nevědí. Svou roli sehrálo také to, že za našeho členství se nám nepodařilo vytěžit žádné markantní finanční

prostředky na realizaci větších investic, jako je stezka směrem na Kunětice atd., což by jistě vedlo k většímu zájmu.

Obrázek č. 17 – výsledek ankety – otázka č. 2

Zdroj: vlastní tvorba

7.3 Spokojenost se změnami v obci

Zde se potvrdilo to, že doopravdy v rámci možností je vývoj obce a jejího okolí neustále v kurzu a každoročně se bojuje o jakékoli vylepšení či novinky. Proto myslím, že je spokojenost občanů i výsledkem takové práce. Je jasné, že více dělat by se mohlo vždy a bylo by i potřeba, ale to bych se opět vrátila k problematice finanční, která je zdroj všeho. I za sebe musím říci, že jsem se změnami spokojená a ještě spokojenější budu, až se realizuje oprava komunikace směrem do Podhůří, která je po zavedení plynofikace v otřesném stavu.

Obrázek č. 18 – výsledek ankety – otázka č. 3

Zdroj: vlastní tvorba

7.4 Jaké změny by se v obci uvítaly

Změny, které jsou uvedené, jsou doopravdy potřeba a většina by stála za realizaci. Zejména vzhledem k růstu novostaveb v obci a jejím okolí, je především hřiště velmi žádoucí, stejně tak by stálo za úvahu i obnovení střediska a zajištění základní zdravotní péče, včetně dětského lékaře. S uvedenými změnami souhlasím a byla bych ráda, abychom se aspoň části z nich v nejbližším období dočkali.

Pokud zohledním všechny odpovědi a reakce, kterých se mi dostalo, je pravdou, že většina spoluobčanů se o dění na obecním úřadě vůbec nezajímá. Věřím, že po volbách, které proběhnou na podzim tohoto roku se nám zastupitelstvo omladí a docílí se tak většího zapojení lidí na aktivitách obce.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnocení postavení menších obcí, jako tomu je v případě obce Ráby, a s tím související finanční možnosti. Po zohlednění všech uvedených aspektů jsem toho názoru, že většina takových obcí je velmi znevýhodněna a nemohou se v takových případech spoléhat na prostředky plynoucí ze strany státu. Obce jako nejmenší organizační jednotka v systému veřejné správy má postavení, které je nejbližší občanům a tak mohou nejlépe reagovat na potřeby občanů a jejich okolí. Proto je důležité, aby obce měly k dispozici dostatek finančních prostředků, aby mohli pokrýt bez značného odkladu potřeby k uspokojení potřeb občanů. Často tomu tak není. Řekla bych, že právě roztržitý způsob naší veřejné správy směřem k počtu obcí je velmi nešťastný. I malá obec s pár obyvateli má své potřeby a důležitosti pro zabezpečení chodu obce a svého okolí. Bohužel kritéria, která jsou v našem systému přerozdělování daní, se mi zdají nedostatečná. Je spousta návrhů, jak nastavit kritéria, aby vyhovovala různě velikostním obcím. Podle mě např. nadmořská výška by měla být nedílnou součástí takových kritérií, jako se tomu stalo již na Slovensku. Náklady na údržbu silnic v zimním období mezi velikostně stejnými obcemi v nížině a v horských oblastech jsou nesrovnatelné. Přesto musí taková obec s takovými náklady počítat, i když na to náš systém nezohledňuje. Určitě se systém přerozdělování bude nadále vyvíjet a přála bych si, aby vnesl do našich obcí stabilitu, která se díky posledním úpravám posunula o krok vpřed. Aby měl formu určité jistoty pro obyvatele a jejich budoucí rozvoj v obci i jejich okolí.

Komunikace a kooperace je nedílnou součástí úspěchu jakékoli činnosti. Cítím jako naši přednost to, že dokážeme se sousedskými vesnicemi spolupracovat za účelem dosažení společných cílů v rámci našeho regionu. Ano, jde především o region a prosazení takového projektu, který by byl ku prospěchu pouze jedné obce, je velmi obtížné. Na druhou stranu je ale nutno vyvinout dostatečnou aktivitu od našich obecních představitelů, aby připravovali projekty, které by se neustále předkládali ke schválení a pomoci při financování. Pak takové členství má svá pozitiva. Věřím, že po volbách na podzim tohoto roku dosáhneme změn v místním zastupitelstvu a začne tak pro naši obec nová etapa s výhledem brzké realizace žádoucích projektů a docílení většího zapojení místních spoluobčanů.

POUŽITÉ ZDROJE

Literatura:

- VIDLÁKOVÁ, Olga. *Reformy veřejné správy*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2000, ISBN 80-7194-290-1
- CHARBUSKÝ, Miloš. *Státní správa*. 1.vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005, ISBN 80-7194-807-1

Internetové zdroje:

- Obec Ráby [online] . [cit. 2010-04-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.raby-obec.cz/>>
- Český statistický úřad [online] . [cit. 2010-03-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/kraje/pa/cisla/charakt.htm>>
- Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových [online] . [cit. 2010-03-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.uzsvm.cz/pusobnost.php>>
- Ministerstvo zahraničních věcí [online] . [cit. 2010-03-26]. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/evropska_unie/ceska_republika_a_eu/historie_vstupu_cr_do_eu.html>
- Věcně o Evropě [online] . [cit. 2010-03-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/187/sekce/referendum/>>
- Atlas Česka [online] . [cit. 2010-03-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.atlasceska.cz/kraje/>>
- Wikipedie otevřená encyklopedie [online] . [cit. 2010-03-26]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/CZ-NUTS>
- Český statistický úřad [online] . [cit. 2010-03-30]. Dostupné z WWW: <http://notes2.czso.cz/esu/rso.nsf/i/typ_obce>
- Česko, Zákon č. 128/2000 Sb. obecní zřízení. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000. Dostupný také z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_number1=128&PC_8411_li=20&PC_8411_ps=10⩅>
- Svazek obcí pod Kunětickou horou [online] . [cit. 2010-04-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.svazekpkh.oblast.cz/tema/tema.phtml?id=5103>>
- MAS region Kunětické hory [online] . [cit. 2010-04-05]. Dostupné z WWW: <http://www.masrkh.oblast.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=134481>
- Česko, Zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000. Dostupný také z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_number1=243&PC_8411_li=10&PC_8411_ps=10⩅>
- Informační systém ARIS [online] . [cit. 2010-04-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iariusc/charakteristika.pl?ico=274135>>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 – Členění Pardubického kraje	10
Obrázek č. 2 – Schéma veřejné správy v ČR	12
Obrázek č. 3 – Schéma krajů	16
Obrázek č. 4 a 5 – Celkový výsledek referenda o vstupu ČR do EU a rozdělení výsledků podle krajů	22
Obrázek č. 6 – Rozdělení NUTS 1-3	24
Obrázek č. 7 – Počet členů zastupitelstva	27
Obrázek č. 8 – Struktura obecního úřadu a orgánů obce Ráby	30
Obrázek č. 9 – Mapa území svazku	32
Obrázek č. 10 – Priority obce Ráby z hlediska koncepce svazku	33
Obrázek č. 11 – Realizované projekty z NUTS II Severovýchod	34
Obrázek č. 12 – Příjmy a výdaje obce Ráby za období 2007 a 2008	38
Obrázek č. 13 – Stavby a obraty na bankovním účtu obce Ráby 1.1.2008 – 31.12.2008... ..	39
Obrázek č. 14 – Rozpočet r. 2009 a plánovaný na rok 2010	40
Obrázek č. 15 – Shrnutí výsledků ankety	41
Obrázek č. 16 – Výsledek ankety – otázka č. 1	42
Obrázek č. 17 – Výsledek ankety – otázka č. 2	43
Obrázek č. 18 – Výsledek ankety – otázka č. 3	44

SEZNAM PŘÍLOH

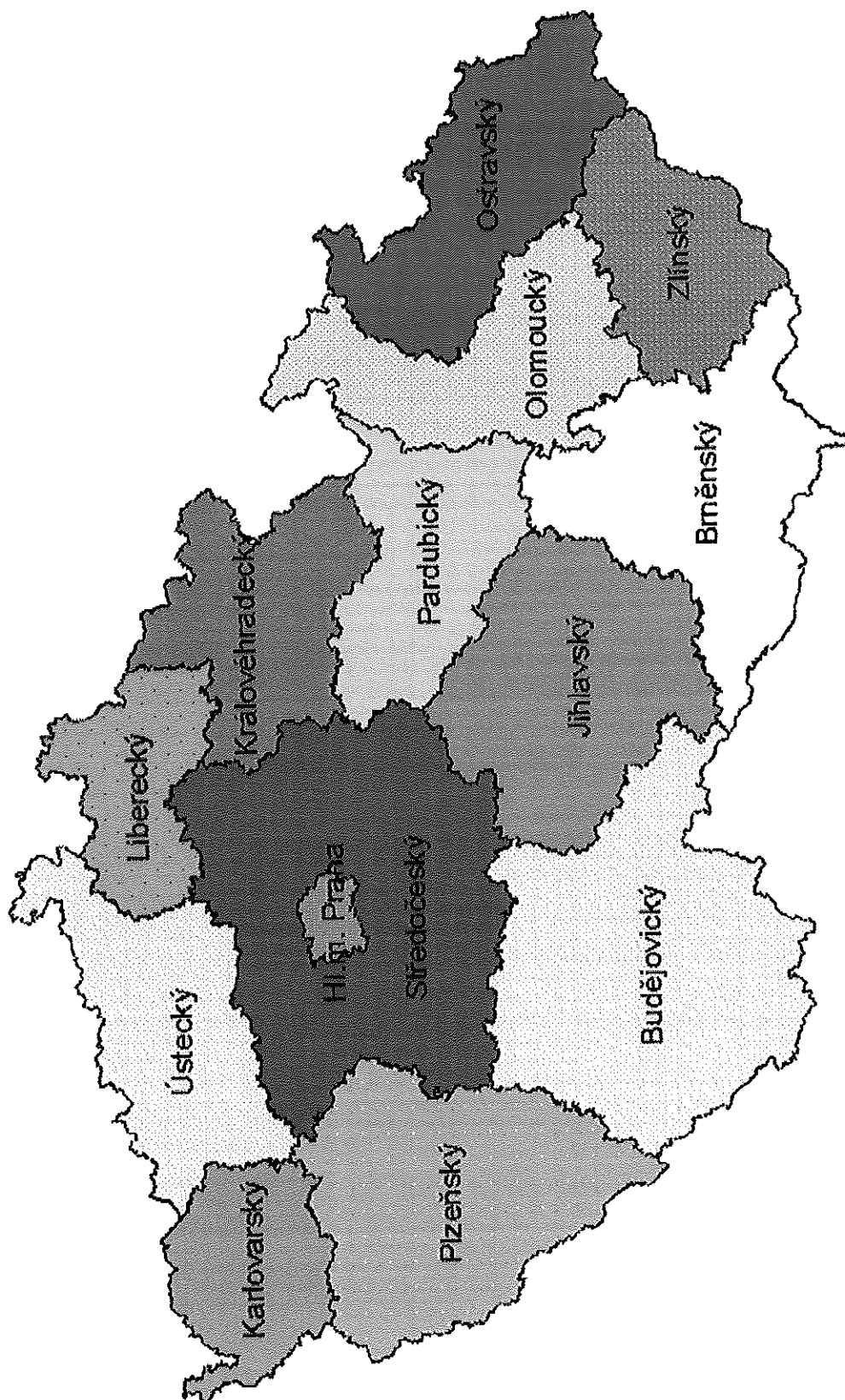
Příloha A – Mapa krajů

Příloha B – Anketa

Příloha C – Mapy situování obce

Příloha D – Obrázky obce Ráby a okolí

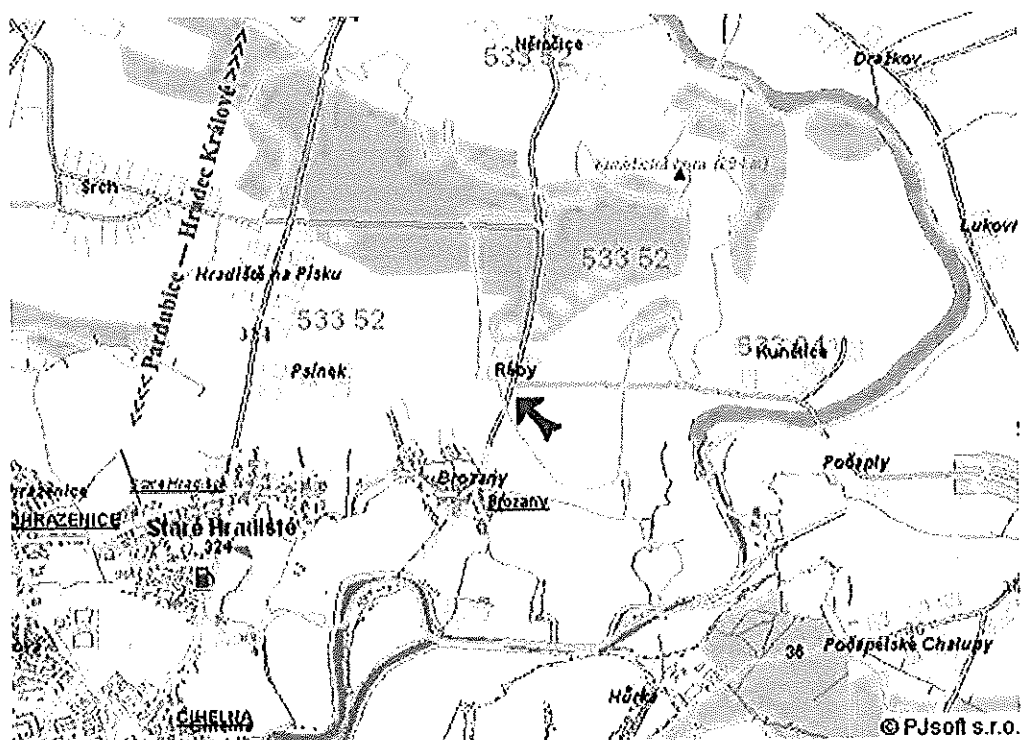
PŘÍLOHA A - MAPA KRAJŮ

PŘÍLOHA B - ANKETA

ANKETA			
Spokojenost občanů s finančními možnostmi a změnami za poslední 3 roky			
Věk občana:	<input type="text"/>	prosím doplnit	
Pohlaví občana:	<input type="text"/>	prosím doplnit Ž x M	
1. otázka: <u>Jak hodnotíte finanční možnosti obce Ráby?</u>			
nedostačující	přiměřené	dostačující	nevím
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
prosím zakřížkujte			
2. otázka: <u>Jak vidíte členství obce Ráby ve Svazku obcí a v MAS?</u> (MAS - místní akční skupina region Kunětické hory)			
nepodstatné	důležité	klíčové	nevím o co jde
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
prosím zakřížkujte			
3. otázka: <u>Jste se změnami v obci a jejím okolí spokojeni?</u>			
ano	ne		
<input type="text"/>	<input type="text"/>		
prosím zakřížkujte			
4. otázka: <u>Co byste uvítali za změny v obci a okolí?</u>			
prosím uveďte:	-		
	-		
	-		
	-		
	-		
Díky za spolupráci :-)			

PŘÍLOHA C - MAPY SITUOVÁNÍ OBCE

Východočeský kraj

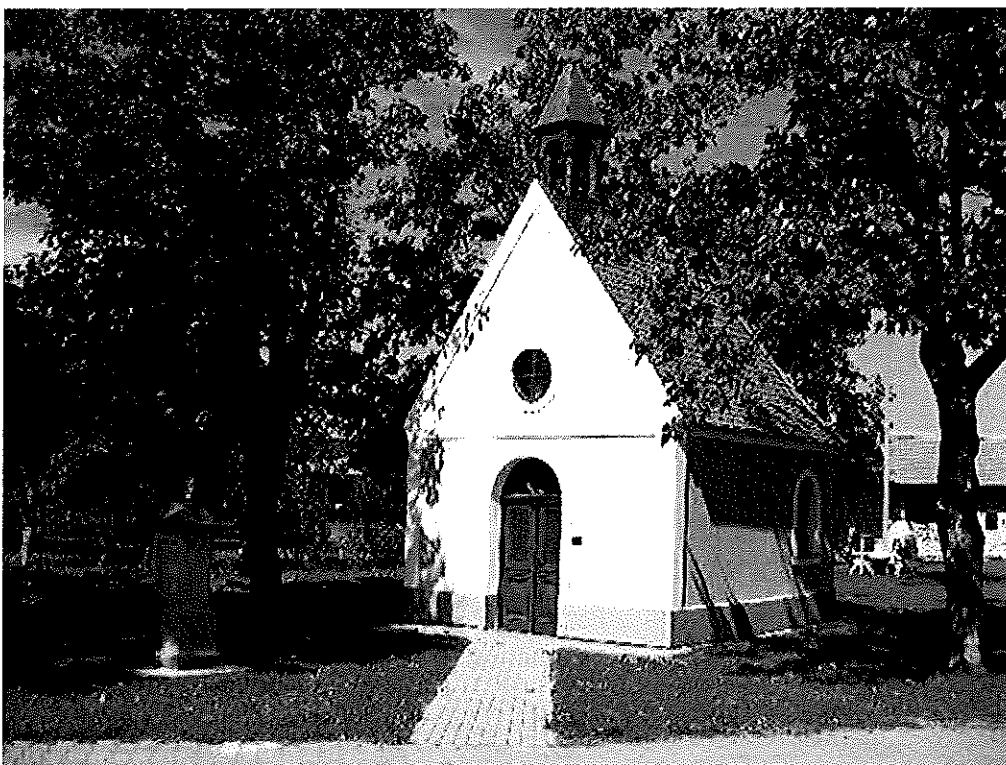

PŘÍLOHA D - OBRÁZKY OBCE RÁBY A OKOLÍ

Místní zóna směrem do Podhůří

Kaple sv. Jana Nepomuckého

Památník obětem 1.světové války

Obeční úřad

Kunětická hora

